

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 747

van **BART TOMMELEIN**

datum: 10 mei 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Controles op illegale visserij - Vangstcertificaten

Illegale visserij is een wereldwijd bekend fenomeen en vormt oneerlijke concurrentie voor de vele vissers die zich dagdagelijks wel aan de regels houden. Bovendien kan illegale visserij niet alleen economische maar ook ecologische en sociale gevolgen hebben.

Er wordt geschat dat jaarlijks ongeveer 11 tot 26 miljoen ton visserijproducten, ofwel ten minste 15% van de wereldwijde vangsten, afkomstig is van illegale visserijactiviteiten. Naast internationale actieplannen waarmee de problematiek wordt aangekaart, kunnen ook op regionaal en lokaal niveau tal van maatregelen genomen worden.

Het vangstcertificaat dat elke partij vis, afkomstig van andere landen, moet vergezellen, is de bouwsteen waarop de controle op de handel van mogelijk illegale vis en visserijproducten steunt. Het certificaat moet gevalideerd zijn door de autoriteiten van de vlaggenstaat. Met de validatie geven deze autoriteiten aan dat de vangsten die door het certificaat gedekt zijn, gerealiseerd werden door een vaartuig dat de geldende instandhoudingsmaatregelen gerespecteerd heeft. Voor België is het Departement Landbouw en Visserij belast met de validatie en de controle van vangstcertificaten.

1.
 - a) Hoeveel inbreuken werden er bij import in ons land in de afgelopen vijf jaar jaarlijks vastgesteld op basis van de vangstcertificaten?
 - b) Kunnen deze inbreuken gecategoriseerd worden op basis van het type inbreuk (onvolledigheid, geldigheid, vervalsing, etc.)?
 - c) Kan er ook een opdeling gemaakt worden op basis van de vlaggenstaat van de desbetreffende importeur(s)?
 - d) Welke jaarlijkse omvang hadden de geïmporteerde producten zonder geldig vangstcertificaat?
2. Welke trends stelt de minister vast op het vlak van de controle en validatie van de vangstcertificaten en hoe vallen deze te verklaren?
3.
 - a) Welke trends zijn er vast te stellen op basis van de desbetreffende vlaggenstaten?
 - b) Worden er beleidsacties ondernomen naar vlaggenstaten die veelvuldig fraudegevallen kennen?

4. De invoer van visserijproducten kan op basis van de bepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid worden geweigerd. Hierna kunnen de producten in beslag genomen en vernietigd worden, ontdaan of verkocht. De opbrengsten van de verkoop mogen voor liefdadigheidsdoeleinden worden gebruikt.
 - a) Hoeveel producten werden de afgelopen vijf jaar jaarlijks in beslag genomen en vernietigd?
 - b) Hoeveel producten werden de afgelopen vijf jaar jaarlijks ontdaan? Hoeveel daarvan werden er verkocht?
 - c) Om welke jaarlijkse opbrengsten gaat het de afgelopen vijf jaar?
 - d) Aan welke liefdadigheidsdoeleinden werden deze opbrengsten de afgelopen vijf jaar geschonken?
 - e) Op basis van welke criteria werden deze doeleinden geselecteerd en gekozen?
5. Hoe evalueert de minister de controles en validatie van de vangstcertificaten op nationaal en internationaal niveau?
6. Welke beleidsinitiatieven plant de minister op het vlak van de controles en validatie van de vangstcertificaten?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 747 van 10 mei 2021

van **BART TOMMELEIN**

1. Er is slechts sprake van een inbreuk als de invoer niet kan plaats vinden vanwege niet correcte certificaten, onvolledige certificaten die niet worden aangevuld en in geval van ongeldigheid of vervalsing.
Er werden bij het certificeren van de vangstcertificaten geen dergelijke inbreuken vastgesteld. Er worden wel wekelijks onvolledige certificaten vastgesteld. In dat geval wordt de verdere doorvoer tijdelijk on-hold gezet als de vracht ons land al heeft bereikt. Vaak kunnen dergelijke moeilijkheden met documenten worden uitgeklaard voor de vracht onze havens bereikt. Na overleg met de betrokken invoerder konden steeds de juiste documenten worden voorgelegd.
2. Het is een algemene vaststelling dat het volume van de te certificeren vangst- en verwerkingscertificaten toeneemt. Waar in 2018 in totaal nog 2167 vangstcertificaten werden afgeleverd, nam dit in 2019 toe tot 3795 certificaten. Ondanks de COVID-crisis, die ongetwijfeld impact op de verdere stijging heeft gehad, werden ook in 2020 2563 vangstcertificaten afgeleverd. Er worden van 61 verschillende landen certificaten ontvangen, waarbij China, India, de Verenigde Staten, Vietnam en Nicaragua het meest voorkomen.
3.
 - a. De vangstcertificaten uit de meest voorkomende landen, vermeld onder 2, blijven op peil. De toename van het aantal certificaten houdt vooral verband met het feit dat steeds meer derde landen, zoals bijvoorbeeld Senegal, Marokko, Indonesië, de certificering van vangstcertificaten aanvragen.
 - b. De Europese commissie neemt beleidsacties ten opzichte van landen die veel fraudegevallen kennen. Zo wordt er een lijst opgesteld van niet-meewerkende derde landen. Het is dan aan het derde land in kwestie om voldoende te bewijzen dat het in eerste fase een 'gele' kaart kan krijgen en vervolgens van de lijst van niet-meewerkende derde landen kan worden geschrapt. De hele IUU-regelgeving wordt op Europees niveau aandachtig opgevolgd, onder meer door een tweejaarlijkse stuurgroep waar alle lidstaten, waaronder ook België, aan deelnemen.
4. In het kader van de regelgeving voor illegale visserij, gekend als de IUU-regelgeving (van Illegal, Unreported and Unregulated fisheries), vonden geen inbeslagname plaats in de afgelopen 5 jaar. Een dergelijke inbeslagname zou in voorkomend geval door de douane gebeuren, op basis van het samenwerkingsprotocol van 2018. De douane voert namelijk de fysieke controles uit, nadat ze door het Departement Landbouw en Visserij op een mogelijke inbreuk wordt geattendeerd.
5. De controle op de vangst- en verwerkingscertificaten is in eerste plaats een controle op documenten, die kan leiden tot fysieke controle. De samenwerking met de FOD Financiën – douane loopt vlot en er is geregeld overleg met betrekking tot specifieke dossiers. De toename van vangst- en verwerkingscertificaten stelt de controleautoriteiten van het departement voor de nodige uitdagingen, zeker nu ook in het kader van de Brexit een bijkomende IUU-regelgeving in het leven werd geroepen.

6. De beleidsinitiatieven die op het vlak van controle en validatie van vangst en verwerkingscertificaten worden genomen, worden door de Europese Commissie bepaald. Op Europees niveau wordt de lijst van niet-meewerkende derde landen voortdurend geëvalueerd en bijgestuurd. Vooral de landen die een 'gele kaart' hebben en dus in de gevarenzone zitten om op de lijst van niet-meewerkende landen terecht te komen, worden gemonitord. Verder zet de Europese commissie ook de eerste voorzichtige stappen rond automatisering van de IUU-regelgeving en bouwt hierrond een specifiek onderdeel van het reeds bekende TRACES-systeem. Ten slotte zet men in op kennisdeling binnen de EU. Elk derde land heeft namelijk zijn eigen formulieren en stempels. Hoe beter deze formulieren en stempels door alle inspecteurs gekend zijn, hoe groter de kans dat inbreuken correct worden gedetecteerd.